

УДК 327

Нужна А.Г.¹, Купіна Л.З.²

¹ студ. гр. Ю-212 НУ «Запорізька політехніка»

² викл. каф. ЗПН НУ «Запорізька політехніка»

СТАДІЇ ПОЛІТИЧНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ

Стадія первинної соціалізації або стадія від народження до підліткового віку. На цій стадії дитина засвоює соціальний досвід некритично, пристосовується, адаптується, копіює, наслідує.

Стадія індивідуалізації. На цій стадії у дитини з'являється бажання виділитися серед інших. Дуже часто реалізація цього бажання лежить в площині критичного ставлення до прийнятих норм поведінки особливо в підлітковому віці, коли ще не дістала завершення система цінностей особи. Лише у юнацькому віці (18-25 років) можна говорити про завершення формування в загальних рисах системи цінностей.

Стадія інтеграції. Ця стадія характеризується виникненням у особи нагальної потреби знайти своє місце в системі суспільного розподілу праці. За віковими рамками стадія інтеграції охоплює найбільший проміжок часу життя людини – від початку самостійного життя і до смерті. Тому за суттю процесів що відбуваються за час цієї стадії, доречно поділити стадію інтеграції на два етапи: трудової соціалізації, та посттрудової соціалізації.

Етап трудової соціалізації охоплює період зрілості людини, коли вона є суб'єктом суспільних відносин, активно відтворюючи соціальний досвід шляхом активної реорганізації та розвитку природного й соціального середовища.

Етап посттрудової соціалізації охоплює період життя людини, коли вона вже не спроможна приймати активну участі у процесі виробництва у зв'язку із фізичними можливостями. Її енергія спрямована на відтворення соціального досвіду – передачу його молодим поколінням.

Із сказаного зрозуміло, що найбільш насиченими в плані накопичення соціального досвіду та формування системи цінностей є ранні стадії соціалізації. На стадії інтеграції особа лише адаптує окремі елементи вже сформованої системи цінностей до швидкоплинних суспільних відносин. Тому, розглядаючи питання інститутів соціалізації, ми повинні приділити увагу тим із них, які вносять вагомий вклад у формування особи на ранніх стадіях соціалізації.

Політична соціалізація функціонує на таких рівнях:

соціальному – залучення людини до політики, вплив проблем суспільства, вважається суспільним рівнем;

соціально-психологічному – передбачає міжособистісне спілкування малих груп;

3) внутрішньо-особистісному – проходить через інтереси та потреби особистості, мотиви й ціннісні орієнтації.

Політичні цінності, традиції, зразки поведінки та інші елементи політичної культури засвоюються людиною безперервно, і цей процес може бути обмежений тільки тривалістю її життя.

Вікові етапи політичної соціалізації людини (за В. Муляром):

1-й етап (5-13 років) - потреба ідентифікації з кимось, формування перших політичних поглядів, зв'язок першого політичного досвіду з морально-політичною атмосферою в сім'ї;

2-й етап (13-18 років) – формування власного політичного «я», зростання ролі власного досвіду у формуванні політичної культури, сім'я не є єдиним фактором політичної соціалізації;

3-й етап (від 18 років) – одержання рівних політичних прав поряд з іншими, зростаюча роль власного досвіду у формуванні політичної культури, набуття юридичних політичних прав.